

- 134 Tertio Chorpiscopi non solum Vicarii erant Episcoporum, ut diximus; sed ad exemplum Septuaginta Seniorum instituebantur ex Concilio Neocefaliensi, & i. ubi ita statuerat: *Vicarii autem Episcoporum, quos Greci Chorpiscopos vocant, constituti quidem sunt ad exemplum septuaginta Seniorum, sed tanguam Confessores propter solitudinem & studium, quod in pauperes agunt, offerant, & honorabiles habeantur.* Quibus consonant Ancyranum Concilium cap.13, ubi idem quod etymologiam decernit, prohibentur que insuper, & Diaconos ordinare, & Presbyteris aliquid sine Episcopi i mandato præcipere, nec fine auctoritate litterarum ejus in uniuersaque Parochia aliquid agere. Ex quibus sat superque deducitur, Chorpiscopos numquam ex vi sue institutionis Episcopos possesse, cum expreſſe eis Presbyteros, & Diaconos ordinare, Virgines, Altaria, & Ecclesiæ confecrate, Christis conficeret, in fronte Christinæ signate prohibuitum fuerit, in cap. quamvis, 68. distin. quo omnia Titularibus Episcopis de Ordinarii licentia permittuntur, ex Triden. scilicet cap.2. & de eo latius dicemus cap.32. de Ecclesiæ Cathedralibus captiuis in manibus Inſidelium, sive ab boſibus detentis.

135 Nec incircum ex fundamento illo, quod Ordines minores, & Subdiaconatum conferebant: quandoquidem si Episcopos fuissent, nulla major ratio erat quod hoc permetteretur, & cetera prohiberentur: immo hoc totum concludit pro nostra sententia, cum illa permisso fatidem de montraret, non ex vi Dignitatis, fed ex privilegio comitetur: exemplo Abbatum, quibus tale privilegium Ordines minores confundenti datum fuisse quodam *Lectoris officium* in proprio Monasterio, probatur in c. *Quoniam*, 69. distin. cap. *Cum contingat, de etat. & qualit.* & de omnibus minoribus Ordinibus, quoad subditos non solum Monachos, vescum in illis in quibus ordinariam exercent Jurisdictionem: est tex. in c. *Abbes*, de priu. in 6. & de materia latissime videndum Tambutinus de *Iure Abbatum*, tom.2. distin. *per totam*, ubi fuisse. Quare cum.

136 Subdiaconatus Ordo inter Minores connumeraretur, Subdiaconi uxorem ducente posse illo tempore, ex text. in can. erubescant, 32. distin. cap. *Miramus, de fer. non oram*, cap.1. de ordin. ab Episcop. qui renunt. Episcop. & probat Ricciol. num. 7. noſque etiam latius tractabitum cap.5. de forma & strucl. Eccles. Cathedr. ex num. 50. fed quod haec minores Ordines Sacerdotes non Episcopi possint conferre ex delegatione Pontificis dubium non est, ex Barbos. in *Pastor.* part. 2. allegat. 3. num. 4. Tambur. *præ*, distin. *per* 1. numer. 3. iud. & majores, probat Barbos per tex. in c. *Peruenit*, 95. distin. in collect. ad tex. in c. *quamvis* a distin. 68. quam opinione excepto Presbyteratu intelligent plures, quos sequitur Tambur. q.5. num. 2. q. 6. n. 7. Ita haec fundamento relicto respondet DD. superius citati.

140 Quare jam pater causa quare isti Chorpiscopi fuerint ablati, eorumque Ordo reprobatur tamquam pravus, & improbata eorum institutio in c. *Chorpiscopi*, 68. distin. nam cum in Synode Neocefaliensi decretum fuit, quod Christus Dominus duos Gradus tantum in Ecclesia instituit, Episcoporum videlicet, & Presbyterorum; & isti de primis non fuerint, secundi vero Ordinis officium depictabunt, ut voluit Barbos. in collect. ad text. in d. cap. *Quamvis*, num. 5. & 6. 68. distin. eorum ambitione crescente, suoque officio non contenti, audebant omnia. Episcopalia munia exercere, merito eorum Ordo ab Ecclesiæ damnatus est: ex pluribus, quos sequitur idem Barbos. num. 7. Ex quibus patet eorum Ecclesiæ snum quam fuisse Cathedrales, sed parochiales, cum in illis praeposti, loca fuerint Parochorum. Si vero totam materialiam Chorpiscoporum optimè, acutè, & eruditè discere cupias, consule Halier. in tract. de facie ordinacionibus, & electionibus, it. quod Episcopi ordinant. art.2. §. 4. numer. 23. pag. 594. cum seqq. ubi num. 30. differentiam constituit inter Chorpiscopos, & Coepiscopos, ex qua qualiter queſtio: ita ut S. Augustinus Coepiscopus faciat Valerii:

vide ibi, usque ad num. 3. Jam ergo concludendum est; Ecclesiæ Cathedralium principium à B. Petro initium sumpliſſimū simul & ab Apollotis modo explicato, & quo Capite sequenti latius dicemus: quibus omnibus apprime congruit, quod de Ecclesiæ Antiochenæ docet Emin. Cardinalis Baronius Anno Christi 43. numer. 13. pag. 339. dicens, Ecclesiæ Antiochenam à Petro erectam, à Discipulis auctam, à Barnaba multiplicatam, à Pauli prædicatione cumulatissimè fecundatam, & Christianorum fecitissimum nomen inchoatum.

C A P U T I I .

An Ecclesiæ Cathedrales eodem tempore, quo Episcopatus, fundatae fuerint, an vero postea? & quando.

S V M M A R I V M .

Responsiones in promptu habere Eminentissimi Doctoris est, 1. De hore respondere in casu novo quando liceat, 2. Christiani semper in Ecclesiæ ad ordinandum convertunt, 3. & seqq. Domus Pudentis in urbe Roma à S. Petro Ecclesia falla, 4. Quando in Ecclesiæ ereta, & cur titulo Pastoris nuncupetur, ibidem. Hispani primis temporibus Ecclesiæ edificabant, 5. Hiberni quo tempore Fidem receperunt, 6. Ecclesia B. Marie del Pilar anno 39. Christi à S. Iacobofundata, 7. In India Orientali S. Thomas Ecclesiæ exire, 8. Alia exempla illius temporis aliorum Apostolorum, 9. S. Petrus adhuc vivens Ecclesiæ suo nomine habuit dedicatum, 10. Deipare & Apostolorum imagines adhuc viventes veneratas, ibidem. Item S. Ioannis Evangelista, 11. Sanctissima item Virgo Cesaraugusta Ecclesiæ del Pilar habuit, 12. Collegialis hodie insigni: à quo tempore, 13. Prima Ecclesia à B. Virginie dedicata, 14. Christiani ubique Tempora erigebant, 15. Locani Christiani statim post Christi Passionem conveniebant, 16. Ex Temporum adificatione veritas Fidei probatur, 17. Domus Magnatum in Ecclesiæ adificatas initio Christianitatis fuisse probatur, 18. Heretici Ecclesiæ Christianorum & eorum ordinatum carpunt, 19. In Templo convenire, Christi & Apostolorum exemplo edocemur, 20. Ecclesia Christianorum, & Synagoga, an idem: ibidem. Tempia in primitiva Ecclesia ab inimicis defractiur, 21. Ecclesiæ Catholicæ habebant statim ac formam Congregationsis habere cuperunt, 22. Primi Christiani in cryptis & aliis subterraneis locis Eucharistianæ sumebant, & sacros conventus faciebant, 23. Primis temporibus publica non permittebantur Tempia, 24. Domus Apostolorum loco Temporum serviebant, 25. Ampliores Ecclesie quando adificatae, 26. Diocletianus Tempia defracti, 27. Quo tempore, & quantum regnaverit, ibid. Ecclesia quo adificio adificabantur, & quando ampliores efficie, 28. Constantinus quo tempore licentiam adificandi Ecclesiæ concessit, 29. Exempla aliquorum, 30. & 32. S. Brailij Chronicorum ex qua parte suspetum, 31. Tempus B. Marie del Pilar Cesaraugusta quo tempore amplificatum, 32.

C A P U T I I

- An Ecclesiæ Cathedrales eodem tempore , quo
Episcopatus , fundatae fuerint , an vero postea ?
& quando .

SVM MARIUM

- Responses in promptu habere Eminentissimi Doctoris est, 1.*
De hoc responderem in causa novo quondam locat, 2.
Christianis semper in Ecclesia ad orandum convertunt, 3. & seqq.
Domus Tridentis in urbe Roma à S. Petro Ecclesia fallata, 4.
Quando in Ecclesiarum erecta, & cur titulo Patoris nuncius petrus, ibidem.
Hispāni primis temporibus Ecclesiās edificabant, 5.
Hiberni qui tempore Fidei receperunt, 6.
Ecclesia B. Marie del Pilar anno 39. Christi à S. Iacobofundata, 7.
In India Orientali S. Thomas Ecclesiarum erexit, 8.
Alia exempla illius temporis aliorum Apostolorum, 9.
S. Petrus adhuc vivens Ecclesiās suo nomine habuit dedicatam, 10.
Deipara & Apostolorum imagines adhuc viventes veneratas, ibidem.
Item S. Ioannis Euangelista, 11.
Sanctissima item Virgo Cesaraugusta Ecclesiās del Pilar habuit, 12.
Collegialis hodie insignis à quo tempore, 13.
Prima Ecclesia est B. Virginis dedicata, 14.
Christianū ubique Tempia erigebant, 15.
Locutus Christiani statim post Christi Passiōnem conveniebant, 16.
Ex Templorum adificatione veritas Fidei probatur, 17.
Domas Magnas in Ecclesiās adificatae initio Christianitatis fuisse probatur, 18.
Heretics Ecclesiā Christianarum & eorum ordinatum carpunt, 19.
In Templo communione Gloriā dicit, 20.

- Quare jam patet causa quare isti Chorēpiscopi fuerint ablati, eorumque Ordo reprobatos tamquam pravus, & improbatos eorum instituto in *c. Chorēpiscopi*, 68. distin. nam cum in Synodo Neocesariorum decretum fuit, quod Christus Dominus duos Gradus tantum in Ecclesia instituit, Episcoporum videlicet, & Presbyterorum; & isti de primis non fuerint, secundi verò Ordinis officium despiciabant, ut voluit Barbor. in collect. ad text. in d. cap. *Quamvis*, num. 5. & 6. 68. distin. eorum ambitione crescente, suaque officio non contenti, audebant omnia. Episcopalia munia exercere, merito eorum Ordo ab Ecclesia damnatus est: ex pluribus, quoque sequitur idem Barb. num. 7. Ex quibus pater eorum Ecclesiis nunquam fuisse Cathedrales, sed parochiales, cùm in illis prepositi, loco fuerint Parochorum. Si vero totam materiam Chorēpiscorum opiniem, acutè, & eruditè discere cupias, consul Halier, in tract. de facris ordinacionibus, & electionibus, tit. quot Episcopi ordinant. art. 2. §. 4. numer. 23. pag. 594. cum seqq. ubi num. 30. differentiam constituit inter Chorēpiscopos, & Coepiscopos, ex qua solvitur questio: ita ut S. Augustinus Coepiscopus fuerit Valerii: *ad Temporum concurrence, Christi & Apostolorum exemplo edocemur*, 20.

Ecclesias Christianorum, & Synagoga, an idem: ibidem. Templia in primitiva Ecclesia ab inimicis destruebantur, 21. Ecclesias Catholicis habebant statim ac formam Congregatio- nibus habuerunt, 22.

Primi Christiani in cypri & aliis subterraneis locis Eucha- ristiam sumebant, & sacros conventus faciebant, 23.

Primi temporibus publica non permittebantur Templia, 24.

Domus Apostolorum loco Templorum serviebant, 25.

Ampliores Ecclesie quando edificatae, 26.

Diocletianus Templia destruxit, 27.

Quo tempore, & quanto regnaverit, ibid.

Ecclesia quo adificio edificabantur, & quando ampliores effe- ctæ, 28.

Constantinus quo tempore licentiam adiscendi Ecclesias con- cessit, 29.

Exempla aliquorum, 30. & 32.

S. Braulij Chronicorum ex qua parte suspetum, 31.

Templum B. Marie del Pilar Cesar Augusta quo tempore am- plificatum, 32.

Caput Secundum.

II

- T**empla illustriora tempore Constantini, 33.
Ecclésia alia erant sub potestate Episcopi, aliis presidebant
Presbyteri, 34.
Apofolos quo tempore fidem disseminare coepit, 35.
In qualibet Civitate Ecclésiam relinquebant, 36. & 96.
Apofolos alterius Provinciam non intrabat Paulus excepto,
36.
Ex Episcopo & Ecclésia, initio nascientis Ecclésie, non pro-
batur illam fuisse Cathedralem, 37.
Ecclésia prima a B. Petro Roma edificata, non fuit Cathedra-
lis, 38. & de aliis, 40.
Cathédra a B. Petri tam Rome, quam Antiochiae quando fuit
elevata, 39.
Ex antiquitate prædicationis non recte arguitur ad Prima-
tum, 41.
Nec ex antiquitate Fundationis, 42.
Episcopi antiquiores Cathedralibus, 43.
Episcopos Christus Dominus ordinavit, 44.
B. Petrus a Christo Domino Episcoporum ordinatus, 45.
A.B. Petro omnium Episcoporum derivatus institutio, 46.
Apostoli a B. Petro Episcopi ordinati, 47. 48. 50. 70.
Qui fuerint primi, ibi 70.
S. Iacobus a quibus fuerint ordinatus Episcopus, 48.
Apostoli quando ordinati Episcopi, 49.
Item S.S. Paulus & Barnabas, ibidem.
Apostolos omnes Episcopos a Christo Domino ordinatos, 50.
S. Petrus Episcopos in totum orbem misit, ibid. & quando,
183.
Templa ab initio nascientis Ecclésie fundata, 51.
In agris Ecclésie edificabantur, 52.
Christiani primi in communione vivebant, 53.
Omnia bona Apostoli administrabant, ibid.
Quomodo dividebantur, 54.
Laici quando separati a Clericis, 55.
Clerici in communione vivebant, 56.
Clericis quando parimoniam permisit, 57.
Bonorum Ecclésiarum, & Parochiarum divisio, 58.
Cathédrales Ecclésie teriam partem fructuum habent, 59.
Ecclésia ab Apostolis fundata, ubi Episcopos relinquebant, non
fuerunt Cathédrales, 60.
Episcopi quando Superioritatem acceperunt, 61.
Presbyteri semper minores fuerunt Episcopis, ibid.
Cap. Olim, 93. dicitur. Latine interpretatur, 61. & seqq. 67. &
seqq. latius.
Presbyteri enim idem ac Episcopos, & quomodo intelligatur,
61. & 62. 67. & seqq.
Initus Nascientis Ecclésie an omnes Presbyteri fuerunt Epis-
copis, 63.
Apostoli Episcopi, Discipuli Presbyteri fuerunt, 64. 77.
Primi Presbyteri Episcopi, 65.
B. Petrus Presbyterum se nominavit, 66. Vide 61. & seqq.
Presbyteri quo tempore tanquam Consiliarij Episcoporum ad-
missi, 67.
Episcopi, & Presbyteri in quo partes, 68.
Arius & Calvinus & Vicelph. quare nullam esse differentiam
inter Presbyteros & Episcopos blasphemaverint, 69.
Ante dispersum, Apostoli nulli Ecclésie designati, 71.
S. Hieronymus perperam a Soto interpretatus in c. Olim, 93.
diff. 72.
Episcoporum, & Presbyterorum differentia ex D. Hieronymo,
73.
Episcopi & Presbyteri differentia temporibus D. Hieron. &
Augustini, 74.
Episcopi, Presbyteri, & Diaconi in primitiva Ecclésia, 75.
Quibus correspondebant statibus, 76.
Episcopi maiores, Presbyteri minores Sacerdotes municipa-
ti, 77.
Pontifices distincti à minoribus Sacerdotibus in Lege veteri,
78.
Episcopi & Sacerdotis convenientia in nomine, differentia in
re, 79. 88.
Presbyteri Episcopum antiquius nominatis, & quomodo, 80.
Presbyteri, nomen est statu, Episcopis Dignitatis, 81.

hujus Imperatoris in Christianos prosequuntur. In principio vero angustiores, vel ampliores excitate Ecclesie, prout major in dies Credentium numerus augebat, & edificabantur; teste Euseb. d. lib. 8. Hif. cap. 2. Baron. d. num. 99. fol. 523, quibus adde Durant, cum pluribus, *derribus Eccl. lib. 1. cap. 2. num. 1. post medium*, Polyd. Virgil. de invento rerum lib. 5.c.6. que successu temporis a Constantino licentia data in toto Orbe tertarium, tum longitudine, tum latitudine, ampliores exedificare curacunt Fideles: ut late probat Thom. Bozzius in *Eccle. lib. 2. c. 7. signo 87. circ. fin.* Si Anno Christi eodem 12, quo tempore plures exedificatas esse, docet Marius Itala in *imma. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 7. num. 17.* Templum Barcinonense in honorem S. Eulaliae, & Toletanum S. Leocadia extructum est, si credimus libro, qui nomine S. Braulio typis mandatus fuit, de cuius dubius fide & causa, videnda que diximus in *distr. de unica & perenni Cathedralitate Cesaraugustana in Ecclesia S. Salvatoris, cap. 4. ex num. 19. signo in fine, c. 5. num. 26. & c. 7. num. 16. 20. & seqq. & cap. 1. num. 14.* ubi etiam de Lucio Dextro & Mario Maximo, & electa plura notatu digna reperiuntur. Et eodem S. Braulio auctore Anno 314. Cesaraugusta Templum Augustifissimum B. Mariae à B. Jacobo Zebedei filio constructum laxatis spatis integratur. Abule sancti Martiribus Vincen- tio, Sabinae, & Chrifite, aliae plura sumptibus Helene Augustae exedificantur, teste Vivat. in *Comment. ad Lucum Dextrum Anno Christi 112. circa finem.* Ex de- 33 Tempis magnitudine illarib[us] tempore Constantini, videndus etiam Bozzius dist. signo 87. fol. mishi 337. in prima impressione. Licet antea certum esset adhuc Ecclesias alias sub potestate Episcoporum, alias vero quibus 34 Presbyteri praerant, ut ex Epis. *Constantini constat, quam traxit Baron. dito Anno 324. numer. 95. fol. 28.5.* Sed cum statim, ut ait Tertull. de prescr. advers. heres., 35 cap. 20. Ex tempore quo Apostoli afflument perfecit Ma- thia in locum Iudee proditoris, ex autoritate Prophetie quae est in *Palm. David.* confequiri promisam vii Spiritus sancti ad virtutes & eloquium, primum per Iudeam, contellata fide in Jesum Christum, & Ecclesias institutis, de hinc in Orbe profecti eandem doctrinam ejusdem fidei Nationibus promulgantur: & proinde Ecclesias apud unamquamque Civitatem considerunt quod Anno Christi 36 factum fuisse constat; & tradit *Carillo in Annalibus eodem Anno.* Quod de Episcoporum institutione tradit S. Cyprianus Epis. 52. que est ad *Antonianum*, ibi: *iam pridem per omnes Provincias, & per urb[es] singulas ordinati sunt Episcopi, in etate antiqui, in fide integri, in presura probati, in persecutione prescripti, & videnda sunt plura, quae notavimus in d. tral. Eccl. Caesaraug. cap. 1. ex num. 9. cum seqq.* Lices enim Apostoli universalem Jurisdictionem in totum mundum exercitent, postquam provincias fortiori fuerint, unus alterius provinciam non procuravit, excepto B. Paulo, unde *Dicecum divisio orta fuit: ut notavit Solorzano de Indiar. Ior. tom. 1. lib. 2. cap. 24. fol. 602.*

37 Ex quibus dubitari contingit, an in ipsis Ecclesiis na- tientis primordiis, sicut Ecclesie fuerint, an fuerint Cathedrales? In quo ut certa ab incertis separemus, firmissime judico, non ex eo precise quod in aliqua Urbe fuerit Episcopus, & in ea aliqui fuerit Ecclesie adscripti, ideo sequitur quod ipsa fuerit illius civitatis Cathedralis, licet eredita sit ab illius loci Episcopo. Constat nam Roma, Apollonis late dist. Nam praterquam quod iste Samariam administravit, associante Petro, ambo afterunt Petrum quando S. Jacobum Episcopum Hierosolymitanum, consecravit. Alios item Apostolos tempore discessioneis ad prædicandum Euangelium Episcopos ordinavit: late probat Cupers in *repet. text. in dist. can. oportebat, fol. 139. numer. 3.* & fol. 206. num. 25. dicens ante illud tempus nullius Ecclesie fuisset Episcopos: sicut etiam Paulum, & Barnabam, de quibus in *act. Apostolorum, cap. 15.* Et ita intelligendus est text. in c. *Quod die Dominico, 75. distin.* quibus consonat San. Clementis Romani testimoniolum lib.

lib. 8. *Con. Apof. cap. 3.* ubi loquens cum Apostolis, ait in persona D. Petri: *Nunc vero ad id quod summum est, Ecclesiasticae constitutionis felicitat oratio, ut vos Episcopi quis Christo autore constitutus. Sive etiam, ut alii voluerunt, omnes Apostoli à Christo Domino ordinati fuerint Episcopi; ut patet ex pluribus traditis a Card. Bellarm. de Rom. Pont. lib. 4. cap. 2. Soto in 4. sent. dist. 2. 4. 2. a. 1. conf. 2. ver. unum tamem quibus adverfatur. Tunc remat, in *Summa Eccl. lib. 2. cap. 32.* Enriq. in *Summa de sacra. Ordinis lib. 10. cap. 4. §. 2. cum seqq. Barb. in Collect. ad text. in c. In novo. num. 5. 21. distin.* quod non constare aperit dicit *Glossa in d. c. In novo. dist. 21. vers. pari.* Et aliqua notavimus d. cap. 1. n. 5. & 6. Sanctus vero Petrus Episcopos primos in quatuor Orbis partes misit, quantum nomenclaturam late enumerat Thomas Bozzius de signis Ecclesie, signo 6. ex pag. mishi 122. vide signo 801. 4. ex pag. 24.5. secundum primam impressionem.*

Ex qua institutione Episcoporum fidei disseminatio in totum Orbe descendit: viantes vero Apostoli quantum prodebet ad ejusmodum propagationem, Fideliumque proventum, Ecclesiarum instituto, persuasum semper fuit Christianae fidei primariis, ut ubique Tempora extremitate, ut Philo Judeus lib. de *spplicata virtutis, enarrans Ecclesiasticae institutionis initia scribit;* idque adeo eorum cordibus fixum fuit, ut in singulis agris *ediculas sacras adscripserent;* ut tradit Euseb. lib. 2. Hif. Eccl. c. 15. cap. 12. n. 1. Soto in 4. distin. 2. 4. 2. art. 2. Lotterium de benef. lib. 1. c. 10. num. 6. ad idem est optimus textus in c. Legimus 24. ver. *Quod autem potesta 93. distin. junct. tex. in c. 1. vers. Presbyter, 24. dist. Crelpetum in Summa. Eccl. discipline, Verbo, Presbyter, & plura alia que notavimus d. c. 1. ex num. 11. signo in fin. quo deduci potest ex Divo 62. Paulo Epis. 1. ad Timotheum c. 4. vers. 14. ibi: noli negligere agas que data est tibi per Prophetam, cum impositione mannum Presbyteri; & clarus ad Philip. 1. ibi: Episcopis & Diaconis, ubi Jacobus Tytius, ait Syrus, cum Presbyteris eorumque Ministris. Simili modo in *Actibus Apofol. 20. ver. 28.* Maiores natu Ecclesie vocat Episcopos; licet enim simplices Sacerdotes semper fuerint Episcopo inferiores, ut iurisdictione, & ita Dignitate ac potestate: neque enim poterant Ordines sacros conferre, vel *Confir- matio[n]em sacramentum ministrare*, que iure divino solis Episcopis proprie dictis conveniunt: olim tamem nomina Episcopi, idest *Inflorios, & Presbyteri, idest Senioris, communia erant omnibus Sacerdotibus, quorum etiam consilio & sententia regebant Ecclesie: quin et in Concilio aliquando ipsi Episcopos confederant, & sententiam dicunt, donec crescente amputatione, in Ordine redacti sunt, sicut Praefuli cuiusque Ecclesie nomen Episcopi cum Dignitate relictum. Idemque sententia Joannes Gugenius ad tex. ad *Philippenes*, dicens; *Episcopos hoc loco Presbyters vocat nam Alterum 20. in Ephesina Ecclesia Ministri Presbyteri vocant & Episcopi, & Societatis Iesu acutissimus Menochius, per Episcopos hic Apofolus Presbyteros inteligit, ut Chrysostomus, & alii explicant: Unde Syrus verit, cum Presbyteris & eorum Ministris. Videndum Antoniu Velazquez tom. 1. Epist. ad Philippenes, fol. 7. an. 31. ubi de S. Hieronymi mente disputat: & hoc etiam sententia videtur infra allegandi Expofitores facta Scriptura antiqui, Liran ad cap. 14. act. ad illud: *Et cum constituis illis per singulas Ecclesias Presbyteros, ait Liran. nomine Presbyterorum hic intelliguntur alii Ecclesie Ministri, ut Episcoposi Diaconi, & hujusmodi: nec aliud est Episcopus nisi primus & summis Sacerdos, five Presbyter, ut clariss omnium Lorinus ad vers. 21. ex cap. 12. Actor. postquam probat quomodo character Episcopalis essentia est includit Sacerdotium, concludit ita, ut Episcopi nomen quodammodo simplicibus Presbyteris qui par tem regimini habent, possit communicari. Ca- jetanus item in illud, ad Titum primo, ad vers. 7. ait: *nisi adverte eundem Gradum, idemque officium significari a Paulo nomine Presbyteri, & nomine Episcopi, nam pra- missi: idcirco, Reliqu te Crete, ut constitutas Presbyteros: & modo probanda Regulam, dicit; Oportet enim Episcopum, &c. neutrino sequidem horum nominum est ordinis, sed officii, Episcopus qui- dem secundum proprietatem, Presbyter autem secundum translationem; significat enim Senioris, qui communiter confitit superintendere alios: quomodo autem nomen Presbyter translatum sit ad significandum Sacerdotem, non est pra- fensis negoti: circa que vide ex Jurisperitis Rodolph. Cu- pers, in repetitione textus in can. oportebat 79. distin. cap. diffe-*****

51 lib. 5. *Con. Apof. cap. 3.* ubi loquens cum Apostolis, ait in persona D. Petri: *Nunc vero ad id quod summum est, Ecclesiasticae constitutionis felicitat oratio, ut vos Episcopi quis Christo autore constitutus. Sive etiam, ut alii voluerunt, omnes Apostoli à Christo Domino ordinati fuerint Episcopi; ut patet ex pluribus traditis a Card. Bellarm. de Rom. Pont. lib. 4. cap. 2. Soto in 4. sent. dist. 2. 4. 2. a. 1. conf. 2. ver. unum tamem quibus adverfatur. Tunc remat, in *Summa Eccl. lib. 2. cap. 32.* Enriq. in *Summa de sacra. Ordinis lib. 10. cap. 4. §. 2. cum seqq. Barb. in Collect. ad text. in c. In novo. num. 5. 21. distin.* quod non constare aperit dicit *Glossa in d. c. In novo. dist. 21. vers. pari.* Et aliqua notavimus d. cap. 1. n. 5. & 6. Sanctus vero Petrus Episcopos primos in quatuor Orbis partes misit, quantum nomenclaturam late enumerat Thomas Bozzius de signis Ecclesie, signo 6. ex pag. mishi 122. vide signo 801. 4. ex pag. 24.5. secundum primam impressionem.*

Ex qua institutione Episcoporum fidei disseminatio in totum Orbe diviserunt Apostoli, Ecclesias fundabant, & in majoribus Episcopos relinquebant, qui juxta formam superioris praescriptam se gerebant: Unde certissimum est, quod haec Ecclesie, Cathedrales non erant; ut probavimus d. c. 1. ex num. 11. signo in fin. quod clarissime constat ex eo; nam ut S. Hieronymus ad cap. primam Epis. ad Titum, relatus in *Can. Olim. 95. distin.* ait: *Olim 61 idem erat Presbyter qui & Episcopus, & antequam Diaboli infinitum studia in Religione fuerint, diceretur in populis; Ego sum Pauli, Ego autem Cephe; communis Presbyteri consilio confitit Ecclesie gubernabantur. Postquam autem unusquisque eos quos baptizabat, suos putabat esse, non Christi, in toto Orbe decretum est, ut unus de Presbyteris ecclesias, superponeretur cateris, quem omnis Ecclesia cura pertinet, & schismatum semina tollerentur. Circa quem tex. vide late Baron. Anno Christi 58. an. 3. 4. & n. 10. cum sequentibus, Spondan. n. 2. Petrum Gregor. syntag. iuris, lib. 15. cap. 12. n. 1. Soto in 4. distin. 2. 4. 2. art. 2. Lotterium de benef. lib. 1. c. 10. num. 6. ad idem est optimus textus in c. Legimus 24. ver. *Quod autem potesta 93. distin. junct. tex. in c. 1. vers. Presbyter, 24. dist. Crelpetum in Summa. Eccl. discipline, Verbo, Presbyter, & plura alia que notavimus d. c. 1. ex num. 11. signo in fin. quo deduci potest ex Divo 62. Paulo Epis. 1. ad Timotheum c. 4. vers. 14. ibi: noli negligere agas que data est tibi per Prophetam, cum impositione mannum Presbyteri; & clarus ad Philip. 1. ibi: Episcopis & Diaconis, ubi Jacobus Tytius, ait Syrus, cum Presbyteris eorumque Ministris. Simili modo in *Actibus Apofol. 20. ver. 28.* Maiores natu Ecclesie vocat Episcopos; licet enim simplices Sacerdotes semper fuerint Episcopo inferiores, ut iurisdictione, & ita Dignitate ac potestate: neque enim poterant Ordines sacros conferre, vel *Confir- matio[n]em sacramentum ministrare*, que iure divino solis Episcopis proprie dictis conveniunt: olim tamem nomina Episcopi, idest *Inflorios, & Presbyteri, idest Senioris, communia erant omnibus Sacerdotibus, quorum etiam consilio & sententia regebant Ecclesie: quin et in Concilio aliquando ipsi Episcopos confederant, & sententiam dicunt, donec crescente amputatione, in Ordine redacti sunt, sicut Praefuli cuiusque Ecclesie nomen Episcopi cum Dignitate relictum. Juncto ibi: *Dividebantur autem singulis prout cuique opus erat.* Constat etiam ex Ioan. c. 11. post principium, ibi: *Loculos habens, ea que mittebantur portabat.* Quibus consonant tex. in c. *Summa. c. Habebat, cum aliis 12. quaf. 1. Barb. in Collect. ad tex. in c. Quia tua, numer. 8. ead. cau. & quaf. ut diximus d. cap. 1. num. 10.****

55 Crescere vero numero Fidelium, & videntes impossibile esse omnibus necessaria suppeditare, Laici separati fuerunt a Clericis, qui in communi semper vitam duxerunt, suis & aliorum necessitatibus subveniebant, ut manifeste deducit ex *Actis Apost. c. 4. in fine*, ibi: *Nec quisquam eorum qui posse debat, aliquis sum eis dicebat, sed erant illi omnia communia.* Juncto ibi: *Dividebantur autem singulis prout cuique opus erat.* Constat etiam ex Ioan. c. 11. post principium, ibi: *Loculos habens, ea que mittebantur portabat.* Quibus consonant tex. in c. *Summa. c. Habebat, cum aliis 12. quaf. 1. Barb. in Collect. ad tex. in c. Quia tua, numer. 8. ead. cau. & quaf. ut diximus d. cap. 1. num. 10.*

56 Crescere vero numero Fidelium, & videntes impossibile esse omnibus necessaria suppeditare, Laici separati fuerunt a Clericis, qui in communi semper vitam duxerunt, suis & aliorum necessitatibus subveniebant, ut manifeste deducit ex *Actis Apost. c. 4. in fine*, ibi: *Nec quisquam eorum qui posse debat, aliquis sum eis dicebat, sed erant illi omnia communia.* Juncto ibi: *Dividebantur autem singulis prout cuique opus erat.* Constat etiam ex Ioan. c. 11. post principium, ibi: *Loculos habens, ea que mittebantur portabat.* Quibus consonant tex. in c. *Summa. c. Habebat, cum aliis 12. quaf. 1. Barb. in Collect. ad tex. in c. Quia tua, numer. 8. ead. cau. & quaf. ut diximus d. cap. 1. num. 10.*

57 Successus vero temporis, cum Clerici regre ferent bonis propriis carere, permisum fuit patrimonio habere, ita ut nihil caperent de bonis depuratis ad pauperum & Laicorum sufficiendum: *c. Clericos, c. Pastor Eccl. c. Si quis propter, cum aliis 11. q. 2. c. Certe, c. Episcopi, c. Episcopos 12. q. 1. de quibus videnda que diximus d. cap. 1. num. 10.*

58 Denique Parochie sunt divisae, & bona, ita ut singulis Presbyteris assignata sint bona Ecclesiarum in quatuor partes distributa, una videlicet pro Episcopo, altera pro Parochio, tercia pro Fabrica, quarta pro hospitibus peregrinis & pauperibus: *c. Concessi, c. Quatuor, c. De reditibus, c. Cognovimus, c. Mos est, c. Sanctius, & tota Causa 12. q. 1. c. unicu 13. q. 1.*

59 Tandem vero modernis temporibus Capitula Cathedralium, in plerisque Ecclesiis Tertiaria fructuum habent, una tantum pro fulgentiatione Reckorum reliqua; ut notavit Barbol. in *Collect. ad tex. in d. c. Quia tua, n. 12. 12. q. 1. & idem pro more a se transcribens reperies, de Univer. Iur. Eccl. lib. 3. c. 17. in princ.*

60 Ex quibus dubitari non potest, quod postquam libito-

Sacerdotes proprii id est Parochi quando coepit datur, 134.
 Distinctio Parochiarum quare inventa, 135.
 Divisio Ecclesiarum quo tempore extra Romanam facta, 136.
 Ecclesia sicut coru[m] distinctio quo tempore inventa, 137.
 Episcopus, Rector seu Parochus Cathedralis, & Prelatus
 Diocesis dicitur, 138.
 Ratio constitutiva Cathedralitis in quo confitatur, 139.
 Episcopus annulum defert, 140.
 Cardinales quare Episcopos precedant, 141.
 Cathedrales quare item Ecclesias alijs praeclante, ibidem.
 Augusta Principis fulget honoribus, 142.
 Privilegia qua ratione Cathedralibus competant, 142.
 Quare funeralis debetur Rectori, 143.
 Et Ecclesia Cathedrali, 144.
 Ecclesie Cathedrales ante divisiones Parochiarum non erant
 in rerum natura, 145.
 Ecclesia quo tempore publice adiscari potuerunt, 146.
 Ecclesia quando publici functionibus suis capite, 147.
 Dedications Ecclesiarum quo tempore solemniter celebrari
 coepit, 149.
 Episcopatus fundatio cum Cathedralibus Ecclesias confin-
 dent Doctores, 150. 171. & seqq. 181. usque in fin.
 Quod de Ecclesiis scribunt in primis tempore non potest in-
 telligi de Cathedralibus, 151. 181. usque in fin.
 Ecclesia Primitiva fundata non fuerunt Cathedrales ex vi
 foundationis, 152.
 Ecclesia B. Marie del Pilar Cesar Augusta prima in honorem
 Virginis sanctissima fundata, 153.
 Ercela à B. Iacobo, sed non Cathedralis, ibid.
 Antiquitas & primogenitura prerogative, 154.
 Primogenitor non habet dignitatem, 155.
 Prerogativa domestica distincta a publicis, & quare, 156.
 Paternam dignitatem non consequitur filius natus ante fus-
 pedem dignitatem, 157.
 Ecclesia ex predicatione & erectione ab Apostolis non proba-
 tur Cathedralis, 158.
 Dato Episcopo & Ecclesia non probatur Cathedralitas in pri-
 mitiva Ecclesia, ibidem.
 Argumentum valet de matrimonio carnali ad spiritua-
 le, 159.
 Dato viro & uxore non probatur matrimonium Sacramentum,
 antequam Christus Dominus elevaverit matrimonium ad
 dignitatem Sacramentorum, 158. & seq.
 Matrimonium non potest dici verum, quod non est, 160.
 Ecclesia B. Marie del Pilar Cesar Augusta à S. Iacobo, Apo-
 stolo non potuit fundari Cathedralis, 161.
 Quare Cesar Augusta in Ecclesia sancti Salvatoris Metropolis
 fuerit erecta, 162. & seqq.
 Ecclesia Romana quare apud S. Iohannem in Laterano fuerit
 erecta, 163.
 In Altari Ecclesia Cesar Augusta nullus preter Dignitates &
 Canonicos potest celebrare, 164. ubi laudes Ecclesie Cesar-
 augustana ex privilegio Pace.
 Ecclesia Lateranensis laudes, 165.
 Ecclesia B. Marie del Pilar quando erat fuit Collegeria, à
 Metropoli prodit, 166.
 Ecclesia Tiroensis à Cesar Augusta ad membra, 167.
 Metropolis Burgensis ex Suffraganeis Ecclesia Cesar Augustana
 facta, 168.
 Ecclesia Cesar Augusta quando in Metropolim ereta,
 169.
 Capellanus Maior Cesar Augusta hodie unitus Capitulo omnia
 sacramenta administret per totam Diocesim, 170.
 Antiquitas mulieris non recte deducitur ex etate viri, 171.
 Nec ex etate viri probatur etas mulieris, 172.
 Per quam traditionem maritalis coniunctio perficiatur, 173.
 Episcopi quando primo creti, 174.
 Cathedrales quando advenire, ibid.
 Scientia eius quod tractator necessaria ut non errorit, 175.
 S. Evaristi Epistol. 2. de Episcopis electis, ad Episcopos Gal-
 licæ, interpretatur, 176.

Episcopi quo pacto Sponsi fuerint Ecclesiarum ante Constanti-
 num, 177.
 Cathedrales Indiarum juniores Episcopatibus, 178.
 Civitates antiquiores Episcopis, 179.
 Sicut ex antiquis Civitatibus non licet arguere ad antiquita-
 tem Episcopatus; ita nec ex Episcopatu ad Cathedralem,
 180.
 Sedes Patriarchales multo post Patriarchas instituta, 181.
 Tex. in Extr. Sacrae Scripturae Romana Ecclesia, de elect.
 inter Communes, interpretatur, 182.
 Calaritana Sedis Primatus in Sardinia, 183.

Igitur questionem hanc à nomine disputatam inven-
 tim, quod me retardare posset, vt in mean explicare
 rem sententiam; tamen cum principissima sit ad nostrum
 intentum, & ad varias lites decidendas permixta neces-
 saria; opera pretium duxi difficultatum nullo modo fugere.
 Non quod credam gloriari posse ex doctrina Decii in c.
 Cum in canticis, numer. 1. ad finem, vers. scientiam autem, ubi
 Abbas nom. 4. Butrius nam. 9. Joan. And. numer. 12. vers. est
 emimus, Holiens. numer. 15. docentes. Eminentissimi Do-
 ctors esse responsiones in prompta habere, absque eo
 quod quid Alii circa ea fuerint opinati exploreretur. Sed ta-
 men licet est post multorum revolutionem librorum res-
 pondere quod neminem reperiam qui hoc in specie deci-
 dar, ut optime docuerat Decius in d. c. Cum in canticis, mu-
 ner. 32. Lotterius de re benef. lib. 1. in apparatu, numer. 25.
 de quo videndum in simili fratre meis Illustrissimus D. D.
 Didacus Antonius Frances de Urrutigori Episcopus Barba-
 strensis. In Pastor. Regul. pars. 3. voto 8. numer. 21. & que dice-
 mus circa resolutionem caufatum de uno casu ad alium,
 cap. 28. de Seminariis, ex numer. 525. ideo eorum dictis
 adheremus, in hac re difficultima, nullo duce, absque
 Nauclei navigans per Juris Canonici vastissimum pelagum,
 eo pacto ad questionem propositam elucidandam incipi-
 piam.

Primos Christianos Ecclesias Sancta Catholica, novella 3
 germina, in Ecclesias ad orandum in simili conveniente di-
 butare non possumus, dicente Apostol. Petri 1. Cor. 11.
 Convenientibus vobis in Ecclesia, audio scissuras esse inter-
 vos; Et numquid domos non habetis ad manducandum & bi-
 bendum, & Ecclesias Dei contemnit? Et rursus: Si
 ergo Ecclesia conveniat in unum. Quandoquidem Apostolus
 eadem Epistola c. 14. mulieribus praecepit ut in Ecclesia
 tacerent, cuius continua confusione ex eo constat: nam
 idem Apostolus mentionem facit de rebus Pudentis Senatori-
 ris, cuius domus Romæ à Principe Apostolorum adi-
 cta, & mutata fuit in Ecclesiam, quæ adhuc existit: de
 quo videndum Thomas Bozzius in sig. Eccl. lib. 20. sig. 87.
 cap. 6. & eadem postmodum per Pium Pontificem Anno
 162. in Ecclesiam sub nuncupatione tituli Pastoris fuit
 erecta, ad Radices montis Quirinalis, ubi nunc est Ecclesias
 sancte Pudentiane: ut ex literis Pastoris Presbyteri &
 Timothei ad invicem scriptis refert Baronius Anno 162.
 numer. 2. & 3. & ex eo Lotterius de re benef. lib. 1. quest. 46.
 numer. 14. Titulus insuper est insignis: ab ipso Anno 69.
 martyrio factus. Nec dubitate fas est quod SS. Petrus &
 Paulus, per quos Religionis sumptus exordium, fre-
 quenter in Templo convenient, ut ex aliis Apof. 13.
 & 31. liquet. Nullumque unquam tempus fuit, ab exordio
 Religionis Christianæ, quo Christi cultores Ecclesias
 non fuerint usi, ut ex Card. Baro. Anno 57. obseruat
 Joannes à Chokier in Thesau. Polit. Aphorism. cap. 68. in
 fine.

Neque ab hac pietate consonum est ut nostri primi His-
 pani, & praecepit Aragonenses excludantur, cum cer-
 tissimum sit, quod sicut ex primis fuerint qui Euangelii
 lucem recipere dignati sunt, sic etiam eorum pietas in eri-
 genda Aris erit. Idque constat ex Josepho, qui Anno
 95. floruit, & loquens de S. Dionysio Areopagita S. Apo-
 stoli Petri discipulo, qui in Galliam ad Christi Euangelium
 prædicandum a S. Clemente missus, ubi Arelatensem ul-
 que penetravit cum tribus sociis Saturnino, Marcello,
 & Lu-

Caput Secundum.

& Luciano: Marcellum in Hispaniam misit, & ait: absque ulla dispensentia, cum ad ipsum pertineat Cath-
 edralium erexit, mutato &c. juxta ea, que latius dicemus
 c. sequenti.

Insper. S. Ignatius antiquissimus omnium Scripto-
 rum, qui Christum videt, & ab Apostolis Antiochiae Epis-
 copus ordinatus fuit, scribens ad Magnesianos de Tem-
 plis mentionem facit; & de pluribus alijs successivis tem-
 poribus videndum Bozzius loco supra citato. Idque tam
 6 Constantini receperunt, teste Nicolph. lib. 1. Hyst. cap. 34.
 de quibus, & de fundatione Ecclesie B. Mariae del Pilar
 Cesar Augusta à Sando Apofollo Jacobo videnda sunt que
 7 diximus in tract. de unica & perenni Cathedralitate Cesa-
 rugustana in Ecclesia S. Salvatoris, cap. 1. ex numer. 7.
 quam Anno 39. Christi fuisse erectam probavimus cap. 17.
 8 In India Orientali certum est S. Thomam Apostolum.
 Ecclesiam exirexisse, ibique Crucem posuisse, ante quam
 genibus flexis orans illustris martyrum confundimur, te-
 stis Oforio lib. 4. ad finem, & Bozzio ubi proxime Euse-
 bius etiam lib. 2. Hyst. Eccles. cap. 16. in singulis agris Adi-
 9 cula Christianos edificata ad orandum demonstrat, Abdias Babyl. in vita SS. Simonis & Jude, Christianos ab ip-
 sis conversos Ecclesias edificasse commemorat. Nicephorus
 lib. 2. cap. 39. & 40. cum dubius seqq. idem tradit de
 adiutis que Deo Optimo Maximo construxerunt Philip-
 pus, Bartholomeus, Martheus, & Andreas. Et de alia
 a S. Marco Euangelista, Petri Apofoli nominis adhuc in
 humanis agentis, Alexandria extorta, mentionem fa-
 cit Anacletus Papaus Epist. 3. de quo est tex. in c. Sacra Sanctorum,
 10 22. distin. Cui addit. Durant. de ritibus Eccles. lib. 1. cap.
 2. numer. 1. Et de hac re a tempore Apofolorum videndum
 11 Baron. Anno Christi 57. numer. 98. fol. 522. & Durant. Ju-
 pr. 1. Deipat. & Apofolorum imagines alicue viven-
 tium cultas & veneratas sunt probat Solozano de Indian-
 ore, tom. 1. lib. 1. cap. 14. numer. 32. Sic etiam D. Joa-
 nes Euangelista adhuc vivens Ephesi Templum habuit,
 teste Abdias Babyl. & Metaphratis, & cum S. Jacobus
 Apofolus Cesar Augusta felicissima Civitati verbum Dei
 12 constanter annuntiaret, Beatrix Virgo Maria adhuc
 vivens inter Choros Angelorum super mar mortuorum Co-
 lumna divinitatis appartenit ibi S. Apofolto, ejusque Disci-
 pulis ad fidem convertitis, Ecclesiam in ipsius B. Virginis
 hominem construxi praecepit, quam hodie venera-
 minu[n] quam satis laudatum: A quo tempore & usque
 in mundi finem, nec fides Catholica in dicta Civitate
 defecit, nec defecit secundum B. Virginis promissio-
 nem.

13 Et eis Templum perexiguum tunc, nunc autem ampli-
 tudine maxima illustratum; & ad Collegialis fastigium
 Anno 1141. ab Episcopo Cesarugustano Bernardo ere-
 tum fuit, ut probavimus in d. tract. Cathedral. Cesarau-
 in Eccl. S. Salvatoris, cap. 3. numer. 54. & cap. 6. numer.
 56. ubi probavimus non solum Episcopum illam ere-
 xisse in Collegiale, verum etiam Canonicum Ecclesie Ca-
 thedralis ipsius civitatis Petrum Raymundum de Richa-
 misse pro primo illius Priori: de quibus videnda sunt
 14 quæ diximus cap. 16. numer. 119. & cap. 17. numer. 14. quod
 Templum sub invocatione B. Mariae del Pilar, primum
 eidem adhuc viventi consecratum reverentur. De qua-
 re latissime non solum nostri Hispani, verum etiam exte-
 ri Scriptores plus memoria commendarunt, teste Dur-
 ant. de Ritibus Eccl. cap. 2. numer. 4. & aliis innumeris.
 Nec mirum quod B. Virginis alicue viventi Templum di-
 caretur, quan doquidem idem adhuc vi ventibus contingit
 Apofolus Paulo, Petro, & Joanni vidimus: sed hac omni-
 a, quæ de Diva Maria del Pilar ejusque statu di-
 cimus, secundum illud tempus intelligi volumus, om-
 nia autem declarationis Sacra Rotæ in Causa Cesarugus-
 tana Cathedralitis, ejusque voto obedientia quam pre-
 stitimus, remittimus: maximè hodie, quo tempore S.
 D. N. Alexander Papa septimus causam hanc sibi evocavit,
 cuius declarationem expectamus, cui stare promittimus
 huic

diff. v. nta etiam fuit in primitiva Ecclesia inter Episcopos & Presbyteros, fol. 260. ex num. 3; quod pacto intelligenda sunt eorum Iurium decisiones, omisla sententia. Tunc tuncemate, & aliorum quos sequitur Henriquez in *Summa de Sacramento ordinis*, lib. 1. cap. 7. num. 2. qui afferunt à principio Ecclesia ob penitentia Ministrorum, tandem personam, qua initiatabatur Sacerdotio, simul fieri Episcopum: & S. Augustinum Epist. 19. ad Hieronymum, interpretatur: cum certus sit duodecim Apostolos Episcopi posse, septuaginta verò & duos Discipulos, Sacerdotes, juxta ea, que tradit Baron. Anno 58. num. 12. & 13. & probat ex illo Euangelio Luca 10. *Poſt hec autem defignavit Dominus alias septuaginta*. Sicut Apostolis est forma Episcoporum, sic in Septuaginta duobus, forma est Presbyterorum secundi Ordinis: ut probat D. Thomas opere 18. cap. 23; de quo paulo postea: quia hoc non tollit difficultatem circa eos, qui initiari Presbyteri, simul Episcopi non siebant, quare S. Ambro. *supra*, cap. 4. Epist. ad Ephes. ait: quod primi Presbyteri; Episcopi appellabantur, ut primo recedente, sequens ei succederet: de quo Soto loco citato, paulo ante finem. Constat etiam ex 1. Petri 5. ibi: *Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro, confiteor, & testis Christi passione* &c. Cui addit Panor. in q. 1. num. 9. circa medium. Cardin. Tuschini *Lit. E. con. 1. num. 10.* Si ergo bona ad communem Ecclesiam ultimam pertinebant, & hinc per Presbyteros gubernabantur; ergo ad hoc usque tempus Cathedrales non erant, cùm haec per Episcopum sint solita gubernari; quoque temporis progrilli, schismatis surgente, Episcopo refervata est administrationis bonorum temporalium, Presbyteri verò tamquam Consiliariis admisis, ut S. Ignatius illorum temporum vicinus, Epist. 5. dicit: *quid verò Sacerdotum est quam sacer eatus, & Consiliarii & Assessores Episcopi*: quo pacto intelligendus est S. Hieronymus in Epist. ad Titum, re latus in dicto cap. olim ut Presbyteri, quorum in Ordine ad Sacerdotium, par erat eorum cum Episcopis ordinatio, id est gubernatio, qui etiam pariter in consilio super rerum administratione superponebantur, adeoque in nonnullis erant eque Episcopis, in omnibus postea subici percepunt ut optimè declarat Baron. Anno 58. numer. i. quo pacto dissoluitur impudentia Atri impissimi heretici, qui cum ad Episcopatum ascenderet non valuerat, eò amentia pervenire, ut nullam differentiam inter Presbyteros, & Episcopos esset: auctor fuerit affirmare; ut notavit Epiph. heresi 75. Baron. *supra*, n. 4. & de Calino hæresiarcha item sentiente, Bellar. de Rom. Pontifice, lib. 1. cap. 8. & tom. 2. contra lib. 1. cap. 14. in principio, & de eodem, atque de impio Vincileph, qui cum non potuisset ad ipsius Episcopatum Vigoniensem, quem anxiè expectebat, idem effutivit; Videamus Barb. in collect. ad tex. in c. Olim, num. 3. Soto in 4. distin. 24. q. 2. art. 2. vers. contra hanc tamen hæresim: *coram sibi*, quod late Apolotorum tempore accidisse, dum haec fuit confutatio ab ipsius in Ecclesi introducta, fatis perspicue probat idem Baron. num. 12. hocque aperiuntur constat ex doctrina Rodulphi Cupeti in d. cap. differentia etiam in prima Ecclesia in ter Episcopos & Presbyteros, fol. 260. ubi n. 15. postquam docuit Divum Petrum carceris Apostolos ordinatio Episcopi pos, ait: *Ideo filios Zebedai ante alias Episcopos conferas, ut Jacobus Hierosolymis cum Apostolis remaneret, ne abfante Petro & Joanne eatus Apostolicus sine Episcopatu remaret, ut Sacramenta Confirmations conferret*: ait, quod etiam cum Divo Petro consecrationi Jacobi Episcopi Hierosolymitanus interfuerunt D. Iohannes & Jacobus: *Nee vim facit quod post as Episcopalis quoad exercitum in aliqua speciali Ecclesia Cathedrali non competere posset tunc Iohanni, & Jacobo, ex quo eo tempore ante Apostolorum dispersionem nulli Ecclesiæ suffit conferrari: quia Dives Petras, ut etiam bode Papa, poterat etiam aliquem in Episcopum conferre, retenta in mente Ecclesia, ad quam Confermatum instituire decrevit. Ex quibus perperam Alfonsus de Castro aduersus heresib. 6. verb. Episcopos, heresi 1. intellexit Sanctum Hieronymum Patronum habuisse pro sua sententia, eos qui in-*

Caput Secundum.

etiam erant Pontifices à minoribus Sacerdotibus, qui à Deo fuerant instituti, quando ex præcepto Domini Aaron in summum Pontificem assumptus fuit, filii verò ejus, minores fuerunt Sacerdotes: ut constat ex cap. 8. *Leuitici: Numeri*, 10. *Leuitici* 18. 5. & omnia notavit Divus Thomas loco superius citato, & latius prosequitur Mellana dict. pericope 2. vers. ex his patet, vt supra notavimus. Moyse ergo unxit Aaron in Majorem Sacerdotem; filios verò illius, in minores. Unde propheta Psalm. 98. inquit: *Moyse & Aaron in Sacerdotibus eius*, de quibus videndum Durandus in *Rationali* lib. 2. cap. 10. numer. 1. cui addendum est Burarius omnino videndum dict. *confilio* 126. numer. 22. & 23.

79 Iam ergo patet differentiam fuisse in re, convenientiam verò in nomine; ut notatur in c. *Cleros*, 21. distin. cui ad Sanctum Thom. ubi proxime, & cum non repugnet unum ac ideam dici quamplurimi modis eodem nomine, sive equivocum, sive univocum, sive denominativum illud sit, ut proportione, ut generi, ut specie, ut numero, ut subjecto, & ut accidente, ut notavit Mellana dict. verb. *Episcopus pericope* 2. mirum non est, si unum haec duo significant, & Presbyterum, Episcopum antiquitus significasse, constat ex aliquibus locis Pauli ad Titum 1. ver. 5. *huius regnatio, reliqui te Crete, ut ea que desunt corrigas, & constitutas per ciuitates Presbyteros, quemadmodum eti dopsus tibi*. Unde Presbyter etiam est nomen, Episcopus Dignitatis, cap. 1. 21. distin. Sanctus Thom. & Mellana, supra, qui plura alia cumulant, & ita sanctum Hieronymum interpretatur ex sententia Divi Thome: *Glossa, Hugo, Prepol. Dominic. Archidiac. Turrecum. & Rosa. Decre. in dict. cap. Cleros*; unum ergo sunt Episcopi & Sacerdotes quoad potestim confundendi, ne unus & idem Christus duo corpora habere dicatur, unum majus, aliud minus majus quod Episcopus conficit, minus verò quod Presbyter confecrat, quod hereticum sonat, & ea ratione potest Sacerdote non dependet aliquis superiori humana potestate, licet actus secundarius preparandi populum, ad susceptionem hujus Sacramenti dependent, quoad id in quo subsunt Sacerdotes seu Presbyteri Episcopi.

80 Unus item erat in unitate regiminis Ecclesiastri, antequam Diabolus instinktu in Religione studia esse cepiſſent, ego sum Cepheus, &c. cuius rei meminit Apol. dict. Epist. 1. ad Corinthus 1. 12. nam communi Presbyterorum consilio Ecclesia gubernabantur, ut refertur in d. c. Olim, 95. distin. ut supradicti latius notatum reliquimus. Unus item erat in pluribus aliis functionibus, quas simul etiam faciebat Presbyteri & Episcopi, de quibus in c. Eccego, 95. distin.

81 Et hac ratione Sanctus Augustinus tom. 2. Epist. 97. scribit: *quamvis secundum honorum vocabula, que iam Ecclesiæ suis obtinunt, Episcopus Presbyter maior sit; tamen in multis rebus Augustinus Hieronymus minor est*. Quare recte concludendum est cum Thome Valedictio in suo doctrinali fidei antique, tom. 1. lib. 2. art. 3. cap. 60. quem fecit est Mellana vers. Ex his dubios placitis, dum aiunt: *Verum est, Episcopos esse Presbyteros, & hoc sentire P. Hieronymus nec somniavit quidem*. Circa qua vide Sanctum Thomam, 2. 2. q. 184. art. 6. ad 1. ubi Cajetanus tres interpretationes adducit.

82 Quare verba sancti Hieronymi intelligenda non sunt, quod ipse senfecit quod in primitiva Ecclesia esset idem Ordine vel status Episcoporum & Presbyterorum: falso enim est, cum ipse S. Doctor nunquam tale cogitaverit; sed quod vocabulum istorum erat promiscuus usus. Ex quibus sanctus Isidorus in *Can. Cleros*, 21. distin. ait: *quod Presbyteri minores, licet sint Sacerdotes, tamen Pontificatus apicem non habent, quia neque Chirijate frontem signant, neque Paraclitum Spiritum dant, quod solis debet Episcopis, lectio Actum Apostolorum demonstrat*. Unde concludit: & apud veteres idem Episcopi & Presbyteri fuerunt, quia illud nomen est Dignitatis, hoc etiam. Ubi ostendit differentiam esse in re, fed convenientiam in nomine proper di Frances de Eccles. Carbed.